

et nobis hominē iustū rēde nobis hōiem iustū

Si sic in
aduētū. si
erit. erit.

et iustū mansuetū et piū. **E**uocat. **ad. i. a.**

Qui uenit est.

et andreas crucē et gaudis crederet quia amicus eius fuit

et amplexu et o bona erat. **E**uocat. **ad. ii. a.**

Salue crucē

et uocata et contemplans. **E**uocat.

a. Marcia. ad. ii. a.

Qui p[ro]phetauit

Iuacypis. **a. I**

ad. iii. a.

Cum puenisset beatus andreas ad locū ubi cruc

manant et dixit o bona erat huius uolūntas et iam concupit

et p[ro]pheta securus et gaudere uenit ad te ita ut et tu erudite fuisse

et p[ro]pheta eius qui p[ro]phetauit inter. **E**uocat.

So nicholas

a summo et solo

gloria solum venit

Ex omni parte

beabunt

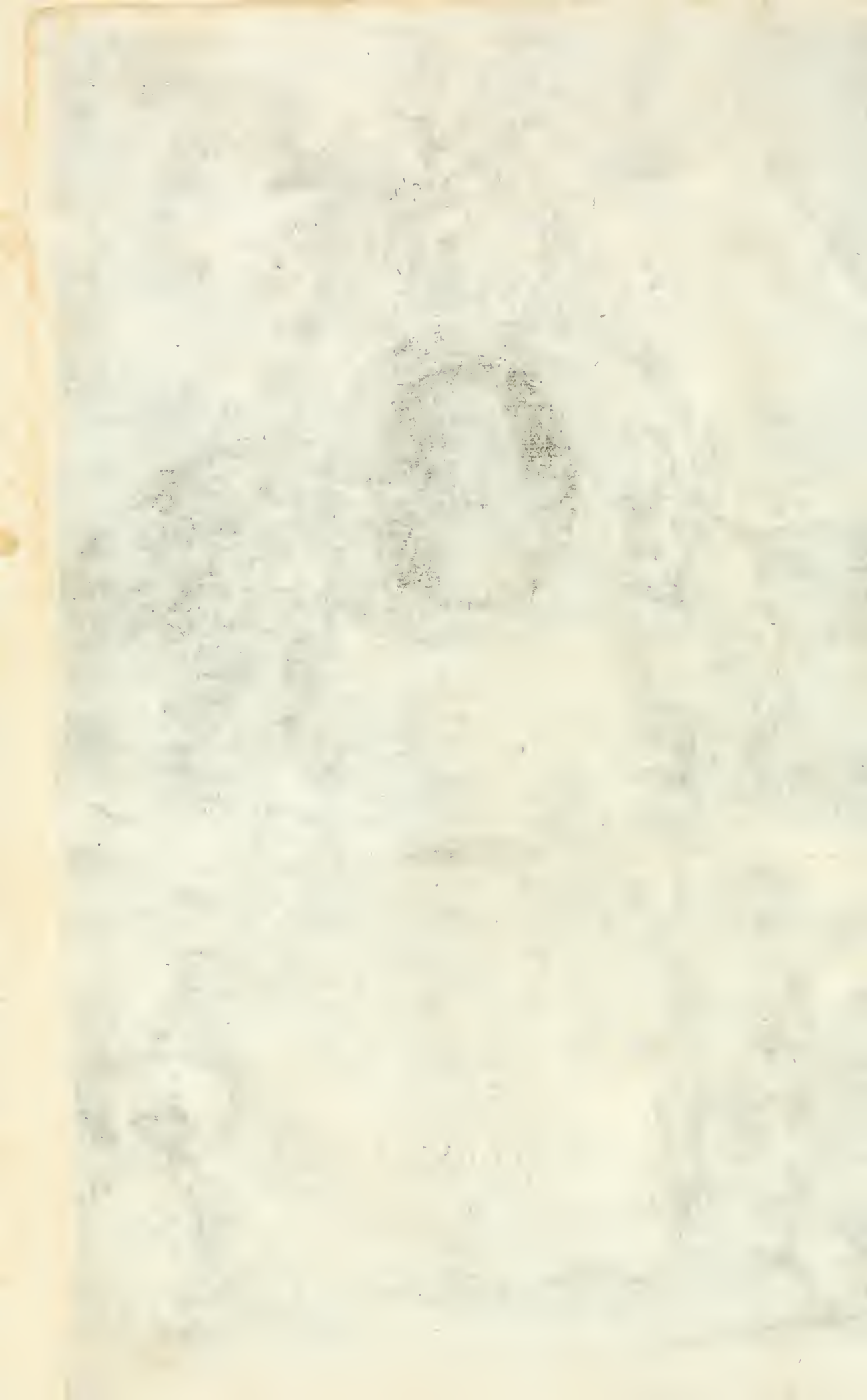
Federe perpetuo

stabilique

feliciter firmetur in aevum.

Ioannes est nomen eius

Celsissimo ac Reverendissimo
S. R. I. PRINCIPI
AC DOMINO DOMINO
IOANNI ERNESTO
Ex Sac. Rom. Imp. Comitibus de
THURN,
ARCHIEPISCOPO SALISBURGENSI,
S. Sedis Apostolicae Legato,
Germaniae Primati &c. &c.

VOTUM UNANIME
PARNASSI SALISBUR-
GENSIS
DEORUM JUDICIO ET AS-
SENSU APPROBATUM,

DUM IN
CELSISS.^{um} ac REVER.^{um}

S. R. I. PRINCIPEM,

ET
ARCHIEPISCOPUM
SALISBURGENSEM &c. &c.

ELECTUS ESSET

JOANNES
ERNESTUS

è S. R. I. Comitibus

DE THUN,

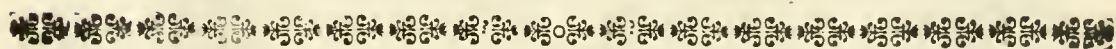
EPISCOPUS SECCOVIENSIS,

EIDEM

In Auspicatissimi, ac Longævi
Regiminis Augurium

*Humillimâ animi submissione dicatum,
ac oblatum*

A VENERANTIBVS SVIS MVSIS BENEDI-
CTINO-SALISBURGENSIBVS.

Typis JOANNIS BAPTISTÆ MAYR, Typographi Aulico-
Academici.

WOTUM UNANIME

PARASALISUR

GENIS

Deorum Iudicio Et As

MONASTICATUM

DE

CELSIS. DE RIVER

RECEPTEM

A RECTORIS COPUM

STANWICH

DE

LOANES

ERNESTUS

DE

DE

EDMUNDUS DE

In Antiquis et Originali

DE

DE

DE

DE

DE

CELSISS.^{me} ac REVER.ⁿ
PRINCEPS,

A C

DOMINE DOMINE
CLEMENTISSIME
&c. &c.

Ota nostra, quæ pius, ac iustus æther exaudiit, meritò Terris quoque celebranda videntur. Præcipuè cùm Superûm consilio eadem non discussa tantùm sint, sed approbata, & suo jure firmata. Ultima ergò Junij dum Tibi ad Metropoliticæ Salisburgensis Tiaram prima fuit, non po-

A 2

stre-

stremos plausus insinuare, imò & præsentibus foliis Orbi concelebrandum committere voluit Parnassus noster Benedictino Salisburgensis. Sol vicinus Leoni (insigni Metropolitico) supremam conscenderat augen, cum Tibi Soli celsissimos honores deferrent Illustrissimi ac Reverendissimi Capituli Salisburgensis sidera, nempe

- - - *suum solem sua sidera nôrunt.*
Agnovit & Helicon noster Benedictinus, & notis his à Pallade Salisburgensi Celsissimo JOANNIS ERNESTI nomini dicatis ac inscriptis notum Orbi universo voluit pronum promptumq; ad iubila meritósque plausus animum. Adspirârunt benevolentissimæ auræ ab omni prorsus cardine, útque ad demississimum votum Musarum ex omni parte bearent Celsissimum neoelectum Juvaviensium Caput, omni tempore id ratum, ac sanctum voluerunt quatuor anni tempora: hinc coronâ non tam civicâ, quàm ex omnigenâ
varie-

varietate adornatâ incinxerunt venerandam, ac spirantem diviniora Clementissimi Principis effigiem; iuxta Plutarchum quippe,

*Ut Principis statuas imaginem,
statuendam velut Dei puta.*

Non patientur eapropter benigni Coelites irritum ullo tempore fieri fœdus à virtute ac Fortunâ in auspiciatissimum felicissimi, ac longævi Regiminis omen stipulatâ manu contractum. Ipse Juvavus gaudio, ac iubilo plenus ut ridenti Apollini, & arridentibus sibi Musarum votis perennitatem adderet, marmore firmare visus est, quod voventium ac gratulantium animis hætenus impressum hæserat. Tu interea, CELSISSIME ac REVERENDISSIME PRINCEPS, clementissimo dignare oculo Unicornu tuum gentilitium in Parnassi vertice conspicuum, ut sub his optatissimis auspiciis amplius Parnassi cultoribus abundantium accrescat in-

fluentiarum. Amat siquidem Virgineum hoc animal consortium, non abhorrebit hinc castas, ut ominari licet, Castalides, sed affluente potiùs ungulâ pretiosiore, ipso Pegaso, liquorem abundantissimè suppeditabit. Nos non ad aquas contradictionis, velut Israëliticus ille quondam populus, sed benedictionis potiùs, benedicente nimirum cælico Patriarchâ nostro Benedicto, ut inter benedictos benedicatur ampliùs GLORIOSISSIMUS PRINCEPS, ET ARCHI-ANTISTES NOSTER, vota nostra exultante animo promemus, superno quidem consilio mox probanda, Tibi verò clementissimè, si lubet, approbanda. Sunt porrò Musæ nostræ, ut è votis patet, non Ethnico ritu, cultúque notæ, sed fideles, ac Benedictinæ.

A POLLO.

Ioanni Ernesto
Antistiti salisburgensi
pro versus exhibetur honor

à

MVsis benedictis.

Æqvum Censeo
Volo, & IVbeo.
Vota Det, & IVngat rVrba.

*Hæc ubi dicta dedit, montis qui iura tuetur,
Virgineoque præire Choro consuevit Apollo,
Calliope capit Imperium, sic Votaque promit:*

CALLIOPE.

Ioannes Ernestus
De thVn
trigesimo IVnII
flet IVre
princeps & antistes
salisburgensis.

Clio gesta canens factum putat esse, refertque:

CLIO.

Ioannes Ernestus
episcopus versus seculo VIæ
Coronante MVsa
archiepiscopus versus salisburgensis.

Melpomene similes properat mox addere voces:

B 2

MEL.

MELPOMENE.

Dils faVentlbVs
Ioannes ernestVs
flit CapVt saLlsbVrgensIVM.

Dicta Thalia capit, voto memoratâque firmat.

THALIA.

VIVat, & DIV
perennet
Ioannes ernestVs
prInCeps, & antlſtes
saLlsbVrgensIVM.

Audiit hæc Erato, votóque accessit eidem:

ERATO.

Voto nostro faVet æther.
Mltrâ arChleplsCopaLI
CoronatVr
Ioannes ernestVs
epIsCopVs seCCoVIæ.

Vota probata ſuo ſtabilit Polyhymnia voto:

POLY.

POLYHYMNIA.

beata trInItas

&

InDIVIsa VnItas

MerItò faVet

Ioanni ernesto

prInCipl & antIstItl

saLIsbVrgensl.

Terpsichore has toto coniungit pectore voces:

TERPSICHORE.

Ioannes ernestVs

antIstes IVVaVII

Infons est, & saplens.

non sIne proLe plâ beneDlCet VlrGo Marla.

Euterpe hæc reliquis sociat quoque vota Camænis:

EUTERPE.

Ioanni ernesto

pro MerItIs

DabVntVr CLaVes IVVaVII.

Uranie, dum dicta placent, sic vota coronat.

C

URA-

URANIE

opto, Vt te beet
ROS CæLI, & plngVeDo terræ,
Ioannes Erneste,
antIstes IVVaVIensIVM.

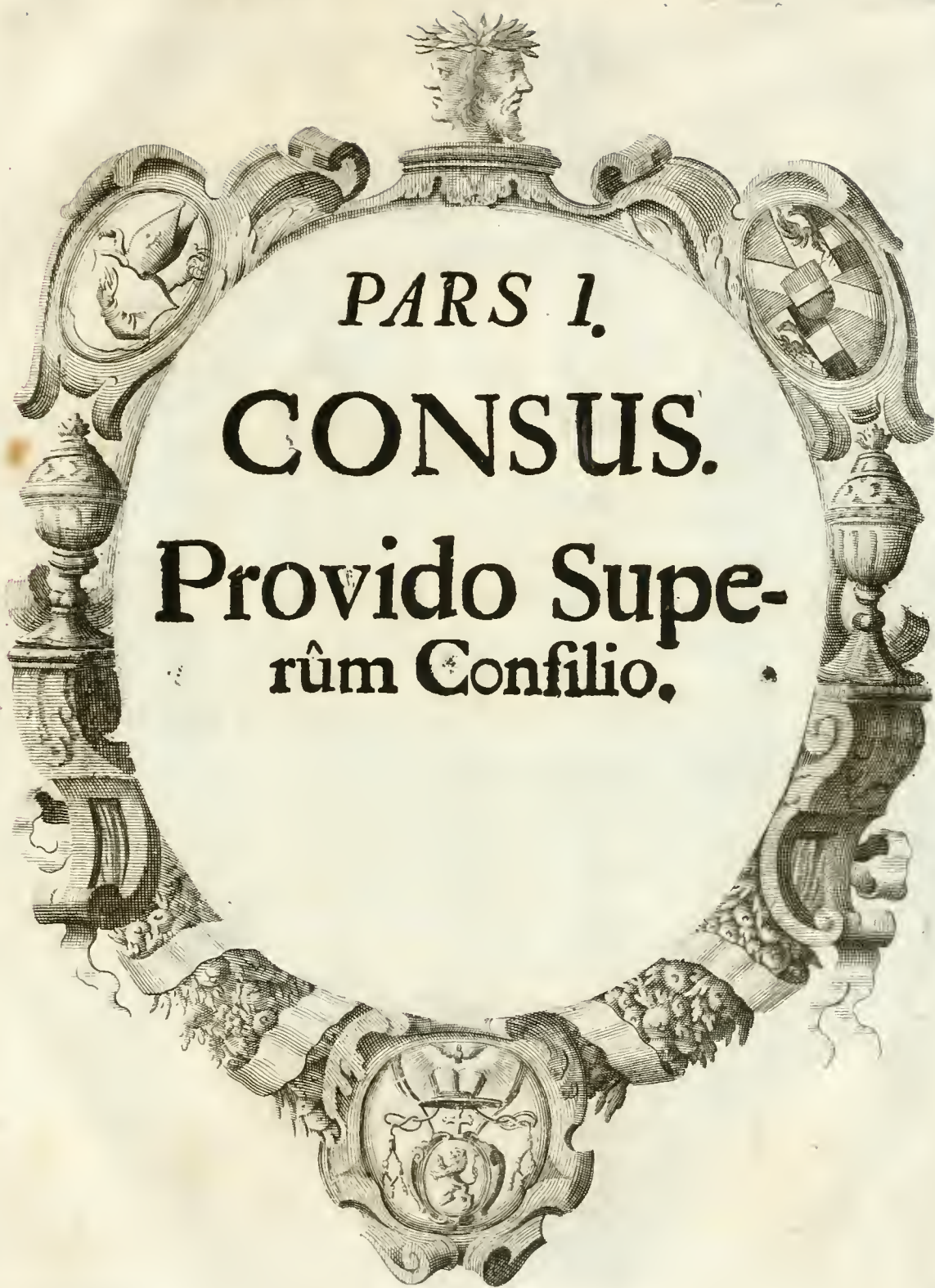
*Discutit interea votorum pondera Pallas,
Et, quia grata, suo iungit quoque numine pondus.
Quis, rogo, vota neget? subnectit Diva: meretur
ERNESTUS, maiora Deum ut mox vota sequantur.
Non ego disparibus referam, quod sentio, dictis.*

PALLAS.

Magne Ioannes Erneste!
TVa VnIVersitas
beneDICTIno-saLlsbVrgensIs
prospera VoVet.

*Dixerat, & toto sonuerunt æthere voces:
Numina consurgunt: Alcides sentit Olympum
Nixum humero adplausus, arcanâ vique moveri.
Phæbus ab æthereâ conceptis lampade flammis,
Castarum accendit studium, curâsque Sororum.
Inde suos Rector Superum quoque mitior ignes
Suspendit, rigido præbens exempla Parenti.
Immodicâ ne fors feritate recideret annos,
Sed magis ERNESTO Saturni sæcla redirent.
Ista videns qui iudicij gravitate verendus
Consilium librat Superum: decernimus, inquit,
Hoc opus haud immaturæ rationis haberi.
Fatus erat: subitoque suam suspendere causam
Lance senex cæpit. Plures exempla secuti.
Consilio statuunt momenta expendere Divi.*

CON.

PARS I.

CONSULS.

Provido Sube-
rân Conselho.

I. *Vas Electionis.*

1790

CONSUS.

Provido Superûm Consilio.

I.

Vas Electionis.

A Deò necessarium rebus humanis benè gerendis, & feliciter administrandis prisca iam antiquitas duxit consilium, ut nil sanum, faustum, durabile, ac perpetuum sine illo decerni posse, sibi non persuaderet tantum, sed & Numen aliquod statueret, atque adoraret, quod præesset consilio. Inde Consus inter superna nomina, ac numina celebratus divinos sibi vendicavit honores. Ceu ipse quoque Superûm Rector non satis providè statueret, si magni rem momenti, non auditis aliis quoque Diis, decerneret. Sed basi, ac ratione non caret, quidquid fabularum veteres commenti sunt. Nostro etiamnum ævo, etsi Confusaras, ac imposita sibi thura non videt, succedit tamen meliore ac saniore fidei documento providus ille cæli Oculus,

- - - qui puro pondera rerum
Discutit intuitu - - -

Unde meritò ingenui Orthodoxæ fidei sectatores nefas esse ducunt adstipulari non prophanis duntaxat, sed & impiis illis Poëtæ verbis:

*Sæpè mihi dubiam traxit sententiam mentem,
Curarent superi terras, an nullus inesset
Rector, & incerto fluerent mortalia casu.*

Certioribus ac indubiis verbis aurem vellicat Sapiencia, quæ sic de se: Ego Sapiencia habito in Consilio. aut subsequente illo oraculo: meum est consilium, & æquitas. Ne dubita igitur CELSISSIME AC REVERENDISSIME PRINCEPS, quin superni sit opus Consilij, quod nobis in

Caput Reverendissimum ab Illustrissimo, ac Reverendissimo Metropolitico Capitulo meritissimè sis electus. Adde, quòd illà ipsà luce, quā peculiari memoriā vas illud Electionis totus Catholicus recolit, festivoque cultu celebrat orbis. Certè enim & Tu nobis Vas Electionis es. Sive enim Seccovienses Tuos consulimus, sive Juvaviensium vota ad accuratum Saçoma appendimus, vox eadem recurret, atque unanimiter insonabit, quod vaticus ille magni Præcursoris parens in pugillari quondam scripsit: Joannes appellabitur. JOANNES ERNESTUS, inquam, magna illa Thunnensis prosapiæ gloria, cuius integerrima, ac incorrupta in Cæsaream aquilam fides meritò gentilitio in scuto non degeneres spectat aves. Unde & magni nominis GUIDOBALDUS ille quondam noster tam propè ad Austriacum imperij solem accessit, ut non tam armiger illius, quàm plenissimā potentiā ad Comitia imperialia in magno illo Consilio legatus esset, tam de Imperatore, quàm Imperio universo meritissimus. Huius Tu nunc Salisburgi Successor undequaque dignissimus tantā claritate præfulges, quanto iubare radiant illustrissima Metropolitici cæli nostri sidera, quibus ut Vas Electionis fieres iustā exceptione maius, suo numine potuit magni consilij Angelus.

Plaudi-

II. *Elegiam.*

31
200 15

II.

P Laudite Pierides! iam Monocerotis amores,
 Virgineo properant gremio captare quietem.
 Sit procul inde metus: nihil est feritatis in illo.
 Quin magis ingenita sibi Nobilitatis imago est.
 Utque solent alij censere ex ungue leonem,
 Sic magis à summo pretium vos ducite cornu.
 Hippocrates laudat, probat hæc quoque munera Pæon.
 Sed Tibi iudicium primum debetur, Apollo,
 Nam medicina reperta suos Tibi sacrat honores.
 Dicite Pierides! nec enim sine numine Divum
 Contigit, ut faustas ERNESTUS cerneret horas,
 Annua quas eadem Divæ lux sidere festas
 Reddit Eretrudi: ceu syllaba prima moneret,
 Verbis, ut lapidi, ac herbis vim sæpe latentem
 A superis tribui. Vestales plaudite Musæ!
 Et sacros geminate focos. Sunt omina verbis
 Nomina sæpe suis. Sed res movet amplius una.
 Casta placent superis. ERNESTO hæc ipsa probantur.
 Hinc animal, gentilitio quod stemmate clarum
 Nominis haredum THUNNORUM scuta coronat,
 Virgineo reperire sinu est: equalia querit,
 Et gaudet simili. Cytharas & plectra parate
 Castalides! gaudere novo nunc Præsides fas est.
 Vos genus electum vos casti gloria Montis,
 Plaudite Castalides, cornu gremioque fovete,
 Quod favet: expansis cui cedat Pegasus alis.
 Illi nunc debetur apex, o numina, vester.
 Summa tenet meritò, qui, cum demissior omnes
 Vinceret exemplo, magnus fit, mente Deorum,
 ERNESTUS, Cui, si spectavit nomina Teuto,
 Congenitus debetur honos; si nomen habetur

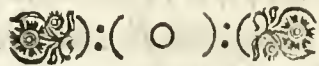
*Anterius cordi: mox Turba novena triumphum,
 Et cantabit Jo! longisque hoc protrahet annis.
 Plaudite Castalides! cornuque fovete colendum,
 Ac vestro dignum gremio; pretiosior inde
 Montis fiet honos - - - - -*

Seden! abrupto quasi filo captam de se telam breviter per-
 texere jubet præfata Diva, quæ, ut primi in sede Metropo-
 liticâ Antecessoris, ac Fundatoris sanctissimi soror, ita Jo-
 ANNIS ERNESTI amatrix est, dum anniversariâ festivitatis suæ
 luce, publico Urbis Salisburgensis jubilo, ac plausu conce-
 lebrari voluit *Thunnense* nomen, & hinc castissima hæc
 Diva sinu, ac gremio velut excepit non tam gentilitium
 Tuum *unicornu*, Celsissime Princeps, quàm celebratas ur-
 bi, ac orbi, virtutes Tuas, atque inter has non ultimam
 insignem vitæ Castimoniam.

*Quâ Superis ERNESTE places, animosque laceffis
 In famam, laudisque Tuas - - - - -*

Quæ Tibi in sorore Tuâ, laudatissimo quondam hujus no-
 bilissimi Parthenonis membro, ac Priorisâ longè meritif-
 simâ, Soror & Mater est. Ama & Tu igitur hanc primam
 antiquissimi monialium cœnobij Antistitem Virginem un-
 dè siquid fluctuum, ac procellarum infidus moliatur orbis,
 fugito securus ad montem, atque in hoc virgineo sinu Tu-
 tus conquiescito. Iterum atque iterum ingeminare juvat
 verba illa:

Casti placent Superis - - - - -

III.
Non quiscunque capax.

I I I.

Cum fræna Delius regat dexterrimè
 Et flammeo currus rotare circulo
 Auriga felicissimus probè sciat.
 Haud genitus arduo fuit par muneri:
 Id orbis haud levi videt dispendio.
 Testatur haeres posthumus nigredinis,
 Æthiopiam nactus fuit qui Patriam.
 Infausta mundi portio damnum tulit
 Ruentis orbitæ, notantque posterì.
 Sic nempe praeceps impetus crebrò nocet,
 Prudentiæ ni lora celeres retrahant
 A casibus mentes. Modum haud quivis capit.
 Sic Icarus nomen ruinâ dicitur
 Undis dedisse. Celsior quando rotam
 Sensisse fertur igneam, praeceps ruit:
 Ludisque factus omnibus casu docet,
 Omnes pares haud omnibus. Capienda sunt
 Consilia, discitur ab expertis modus,
 Et imperitos casus invenit frequens.
 Antiqua non solum probârunt tempora.
 Titanis occasum videns necdum dies,
 Quis ambigat? rebus docet quamplurimis.
 Hinc ales armiger Jovis non quoslibet
 Mox approbat, fœtus velut forent sui,
 Examinat prius diei ad lampadem.
 Qui sustinent oculis jubar Phæbi, fovet,
 Non spurios, nictante qui sunt lumine.
 Meliora deligenda sunt; Et virium
 Habenda ratio non levis, ne corruas
 Oppressus onere. Non secus bene creditur.
 Sic Diva, quæ Sors dicitur, sed quam fides

Nunc providentiam vocat, cūm cerneret
Humeros pares moli Tuos, Antistitem
Juravii fecit, bonum, lectissimum.
 ERNESTUS imperet! jubet clemens polus.
 Thunnensis hinc jubar resurgat gloria.

IIII.
Deligitur, quod diligitur.

I V.

Arborum florens decus, ac honores
 Ille dilaudat celebrátque plectro,
 Frondibus quisquis, nemorúmque gaudet
Conditus umbris.

Queritur pinus, colitúrque nautis,
 Ut secet Rhenum facilis, vel Istrum:
 Vel tuas Neréus terat alta puppi
Mobilis undas.

Palma Victori petitur decora,
 Plausibus natum genus, & triumphis.
 Fama depescit similes, & ambit
Gloria frondes.

Quercubus Reñtor superúm favere
 Fertur; hinc flammá petit has frequenter,
 Corticis rupta nota crebra monstrat
Dum Jovis ignes.

Ille qui pavit Deus ipse ruri
 Regis Admeti pecus, Ille querit,
 Atque suspirat Tua laureata
Brachia, Daphne.

Cui favens æther statuit coronas
 Destinât dignas, tribuitque dotes:
 Deligit Cælum quod amat, fovétque
Pignora virtus.

Chara Saturni fuit illa Nato
 Alites inter, potuit serenum
 Quæ tuum, Titan, oculis tuendo
Ferre nitorem.

Illâ dilecta est, hodiéque perstat
 Numinum primo, meruit trisulecum
 Ferre quæ Sceptrum volucris, supremi &
Arma Tonantis.

E

Deli-

Debit dictam volucrem Juuavus
Et suos desert meritis amores
Latus ERNESTI celebrátque stirpem
Principis altam.
Vivat ! ERNESTO canitur triumphus !
Nota quem virtus voluit colendum.
Diligit plebs Te Tua , diligitque
Undique clarum.
Laureas ferto , viridisque ramos
Arboris ; debet Tibi námque frondes
Laurus. Has pascit sibi tam probatæ
Grátia vitæ.

V.
Probatum approbat.

Non alio, reor, hæctenus modo geminam utriusque Poli molem servavit rerum Conditor, quàm suppositis binis illis Divæ Themidis Lancibus, in chaos cœteroquin ruituram. Adeò venerandum, & sacrosanctum est illud Astrææ tribunal. Et certè dum pessumire videbatur orbis, non inani omninò fabulâ, Astræam è terris recessisse commenti sunt Poëtæ. Peligno vate ità testante:

Ultima cœlestium terras Astræa reliquit.

Et Satyrico Poëtâ paribus propè verbis sic adstipulante:

Paulatim deinde ad Superos Astræa recessit.

At fabulam fuisse, quantumvis prudenti ratione nixam, persistens etiamnum orbis, me iudice, arguit. Nihil etenim ruinam minitanti terrarum circulo tam potenter succollat, quàm intemerata Themidis jura. Undè nec ipso provido Superùm consilio opus ullum bene decerni reor, cui non Diva hæc imponat coronidem, quæ tamen nexu indissolubili supernis illis adhæret mundi arbitris. Utinam & terris propinqua, etsi non par, obtingat felicitas! Vivit magno, justoque multorum solatio depravati corrector orbis, ac vigili oculo intuetur, dirigítque frequenter supero consilio, ac humanæ subtrahit invidiæ viribus, quos ad magna destinavit. Ne tamen fortuitò ad rerum apicem evecti videantur, accurato subdit examini, & pares diligit, qui rerum summam sustentent. Evidenti id exemplo, ac argumento in Te comprobatum deprehendimus, *Celsissime ac Reverendissime Princeps*. Antequàm enim ad Metropolitam juvavii Sedem Tua Te vocaret virtus, Seccoviensem Cathedram, tentamen præmisit. Et postquàm communi totius Diœcesis illius plausu ponderosæ illæ ac meritißimæ insonuerunt voces:

Multa tulit, fecítque.

Majoribus par invenit, dignúmque judicavit pretiosum,

ac nobilissimum illustrissimæ Familiæ Tuæ UNICORNU censo-
ria illa Diva. Etsi enim jam antehac natam ad magna THUN-
NENSEM prosapiam in Eminentissimo GUIDOBALDO aliis-
que plurimum suspexisset, voluit tamen ad majus famæ au-
ctarium, & gloriosissimum nominis incrementum, etiam
propria Tua experiri merita, ut evidentissima dignitas, velut
in speculo, toti conspicua foret orbi.

*Sic prius Alcides dederat documenta futuri,
Serpente fracto, roboris.*

*Et vires experta suas Spartana juvenus
Prelusit alta gloria.*

*Ut valor, & pretium fulvo sint certa metallo,
Lydiū prius lapidem subit.*

*Arbiter indè alius trutinæ dans pondera, lances
Examini subdit novo.*

*Hypocrates medicas exercet inaniter artes,
Vires prius si nesciat.*

*Explorare animi docet, & discernere dotes,
An sint pares negotiis.*

*At Tua sat nobis virtus, ERNESTE, probata est:
Est muneri par maximo.*

*Id documenta Tui non tantum Stemmatis urgent:
Exempla propria plus movent.*

The title page is framed by a large, ornate oval wreath. At the top of the wreath, two cherubs are depicted: the one on the left is seated and holding a scroll, while the one on the right is standing and pointing towards the center. Between them is a circular clock face with Roman numerals. The wreath itself is decorated with various classical motifs, including urns on stands and a central medallion at the bottom showing a fortified building with towers. The text is centered within the wreath.

P A R S I I.

SATURNUS.

Antiquitatis Suffragante Testimonio.

PARTE II

SATURUS

Admiratoris

Magistratus

1667

I.

Renovabitur ut Aquilæ juvenis mea.

S A T U R N U S.

Antiquitatis suffragante Te-
stimonio.

Humanis nimiùm minaciter falx
 Instans , fata brevi secat ruinâ ,
 Quæ multis fuerant parata lustris.
 Infaustum jacet Ilium , jacet nunc.
 Annorum numero sepulta triste
 Urbs tam nobilis ah ! nihil fatetur.
 Excisum decus est , ruit , jacetque
 Tot quæ funeribus superbiebat
 Hostiles numerans tot una clades.
 Quæ formâ Veneri parem fovebat ,
 Infaustos Paridis dolens amores
 In felix perijt , ruit , jacetque.
 Non lucet Rhodij colossus ingens ,
 Nec transire rates vides Apollo
 Mundi prodigium , & sacrata Phæbo
 Nunc destructa suo Deo videntur.
 Non sic nixa polo : magis perennant
 Quæis semper stabiles volunt bases Dj.
 Annis Relligio stetit Juvavo
 Millenis , numero & frequentiore ,
 Undenum superans vetusta sacrum.

Cùm ecce ! minacem antiquis Saturni falcem novâ eludit
 columnâ benignus æther, & antiquissimæ THUNNENSIS pro-
 sapia firmissimum fulcrum edaci rerum objectat Seni. Dum
 enim juxta tritum illud : simile simili gaudet, pulcherrimo
 denuò jungitur connubio THUNNENSIS, ac Juvaviensis anti-
 quitas : Illa nimirum à D. Vigilio, hæc à S. Ruperto longam

annorum trahens seriem. Jam enim anno tercentesimo quinquagesimo quemdam è præfatâ illustrissimâ Familiâ cum Sanctissimo Antistite, Christi quæ Martyre Vigilio Româ Tridentum comigrâsse, ibique Sedem cum Firmiano firmâsse antiquissimo codicum testimonio certum est. Addit ulterius insinuata modò librorum fides, assignata fuisse âb eodem Sanctissimo Præsule dictis nobilissimis Suis viâ Comitibus certa rura, ac jura, utique in probatæ integerrimæ fidei argumentum. Ut adeò præter concessa à beatissimo Antistite bona, id quoque boni vel âb ipso Vigiliij nomine jure velut hæreditario etiamnum sibi vindicare videntur ut Pastoralî curâ, ac vigilantîâ nostris quoque temporibus plurimum inclarescant, tot insigniti ac coronatiariis THUNNENSES vertices, nominis insuper & gentilitiæ gloriæ firmitatem, ac perrenitatem seris posteris ominante ac firmante Firmiano fideli itineris, ac sortis comite. Plaudite Salisburgum, & gratulare antiquitati Tuæ, dum Phœnicis, aut aquilarum more innovationem auspicatissimam gentilitia novi Capitis Tui aquila Tibi auguratur. Plaudite! ac gratulabundâ voce identidem illa Cytharœdi Regis verba tuo Tibi solatio occine: renovabitur ut aquilæ juvenus mea.

II. *Nova facio.*

UT lapides fabricam multi, sic littera voces
 Crebra facit, priscus mos velut ista docet.
 Montibus æternis major nequit esse vetustas:
 Aterno verbo major at esse solet.
 Magnus honos, magnum venit hinc, tibi, littera nomen,
 Æterno propè par Gloria nempè Deo.
 Nempè velut Domini manet omni tempore verbum,
 Sic populi vox est: littera scripta manet.
 Est arcana tibi vis, littera, id alpha fateri,
 Hoc Omega solet, nomine numen habens.
 Littera sæpè, reor, magnum dedit unica signum,
 Quà designatus nempè notatur honos.
 Pulchrum est monstrari digitis, & dicier hic est!
 Hoc fors, credo, probat, cùm modò scribit: Is Est.
 Vivat JOANNES ERNESTUS, Episcopus Ille
 Seccovia quondam, sed modò Salsa Tuus.
 Quem clara virtutis honor celebrem facit, Ille Est!
 Quémque Chorus Superùm semper amavit, Is Est
 Plausibus, Aonides, vestris dignissimus Ille Est:
 Plectro, Phæbe, tuo concelebrandus Is Est.

III.

M *Ausoli cineres, Prodigiosaque*
Moles Pyramidis, dic ubi cernitur?
Hortis nunc Babylon, quæ species, rogo,
Mansit pensilibus? Non decus, aut odor
Nares, aut oculos pascere jam solet.
Nec cælo propius lumina dat Pharos,
Qualis luce rates, navita, dirigat.
Quæ Turris tumidum nubibus intulit
Nunc æquata pedi vah! caput horrida
Demittit celebris, dic, species ubi?
Nec vestigia sunt jam super unica.
Sic confusa ruit tota superbia,
Ut nil posteritas, nil sibi colligat,
Præterquàm ut memori mente recondita
Gestans perpetuum nil fore comprobet,
Ether solus is est, qui stabilit vetus,
Successuque novo Stemmata temporis
Mordaci sibi invidia rapit.
THUNNENSIS *remanet gloria nominis,*
Suffultum solio Pontificum decus
Antiqui retinet posthuma Stemmatis
Mundus quæ celebrat lumina jam vetus.
ERNESTUM *celebrat Pieridum Chorus,*
Cui Tu Phæbe jubar confer, & aurea
Ut spectet meritis sæcula, fac Deus,
Qui lustras nitido tempora sidere.

III.
Te sustentante virebo.

Ita sanè fas est , ut antiquissimæ pariter ac Illustrissimæ THUNNENSIS prosapiæ serum in JOANNE ERNESTO decus non servatum dumtaxat , sed virtutis omnigenæ , rerúmque gestarum gloriâ felicissimè adauctum futuræ quoque posteritati gloriosum , & maximorum honorum titulis coronatum nomen transmittat , quod nostra sibi tempora âb antiquitate plerâque corrumpente intemperatum communi omnium applausu vendicant.

I V.

Dimidata polo nonnunquam cornua Phœbe
 Monstrat , & ut plenum lucem deducat in orbem ,
 Fraterno capit hæc aliquod de lumine lumen.
 Immensis gremium dum fluctibus Amphitrite
 Undosum replere solet , de fontibus haurit
 Diversis latices , rivos conducit , & amnes ,
 Sed minui refluxo sentit quoque flumine numen.
 Suscitât ingentes rutilus cum Mulciber ignes ,
 Admotisque fovet metuenda incendia lignis ,
 Corruptâ in cineres mutatur denique formâ.
 Nempè vices humana pati quascunque necesse est ,
 Quæ nequeunt semper proprio subsistere fonte.
 Radices natura dedit non cuique perennes ,
 Durat sæpè diù , facili quod flectitur aurâ ,
 Cùm vires senium Succo pereunte negavit.
 Quandocûnque suis defunt fundamina rebus
 Quæ polus immotâ jussit statione manere.
 Intereunt tandem , certis vicibusque rotantur.
 Scripta manent , quoties expressit nomina virtus ,
 Natales celebrant longo positi ordine fasti ,
 At melius proprijs stabilimus pondera causis.
 Felices animæ , vitæ quas acta beârunt ,
 Sic meritis , ERNESTE , Tuis pennam illa ministrat ,
 Quam gentilitias inter numerare volucres ,
 Stirps Tua jure solet : Jovis est , ac Cæsaris ales.
 Nempè fidem Servare Jovi solet illa Superno ,

I V.
Scripta manent.

VI
Sextus

Austriacòque simul : meritò nihil ergò parvebit.
Scripta manent , quæ suppeditat veneranda vetustas ,
Quæq; vetustati palmam rapit inclyta virtus.
Antiquæ sequitur quisquis vestigia Stirpis ,
Committit celebranda solo : quem gesta probârunt
Virtutis merito propria facit Ipse notandum
Falcigero nomen Divo , quod nulla Senectæ
Erasisse queant mala , felix namq; triumphat
Humanam probitas sortem , tandèmq; perennat.

V.

Felix id meritò dixeris , auspice
 Niti quod assolet Deo.
 Multis invidiam gloria parturit ,
 Vaniq₃ pompa nominis.
 Si Patrem referas , esse Jovem Tibi ,
 Minerva Mater siq₃ sit.
 Si terror populo , aut Deliciæ tuo ,
 Si fama sisq₃ gentibus.
 Terrâ si fueris , siq₃ freto potens ,
 Crasiq₃ gazâ ditior.
 Si Pactolus opes conferat aurifer ;
 Arena quâsque fert Tagi.
 Phœbeæ moveas si Cytharæ sonum ,
 Culménque scandas Caucaſi.
 Non est cur stabilem tunc tibi spondeas
 Certâmq₃ sortis gratiam.
 Antiqua illa magis Relligio valet ,
 Principia quæ desert Jovi.
 Hâc rerum decus , hâc prospera nititur
 ERNESTE , virtus Principis.
 Hæc tutela potens , hæc meritis basis
 Secura semper extitit.
 Ruperti pietas prima dedit Tibi
 Juuave tunc fundamina.
 Successor renovat , protegit , & fovet ,
 Antiquitas ne perduat.
 Felix Relligio ! tempora senties
 Novis redire viribus.
 Non est cur metuas arma senis feri.
 Juuave non moveberis.
 Numen propitium sustinet impetus.
 ERNESTE non moveberis.

PARS

V.
Non movebor.

PARS III.

JUPITER.

**Profapiae, ac vir-
tutis incremen-
to.**

6382 III

JURITER

Propaganda, ac vir-

tutis institutio-

to

I.
Bonis Avibus.

DEducta longâ annorum serie Stemmata vix solidè nobilitate suâ gloriantur , nisi virtutis connubio fundata , servata , firmata. jactent enim aliqui antiquum genus-levior videbitur ea jactatio , quia talis. Id Satyricum , reor , Poëtam movit , ut his verbis , ac versiculis commone faceret solâ alienâ superbos gloriâ :

Stemmata quid faciunt ? quid prodest , Pontice , longo

Sanguine censeri ? pictos ostendere vultus

Majorum , & stantes in curribus æmilianos ?

Tota licet veteres exornent undique cera

Atria , nobilitas sola est atque uncia virtus.

Et profectò indignum , atque à generoso sanguine prorsus alienum , & paucis , velut idem subjungit ,

- - - *miserum est aliorum incumbere famæ ;*

Hinc - - - - censeri laude tuorum

Pontice , noluerim , sic ut nihil ipse futura

Laudis agas - - - - -

Superfedere tutò poterat salutari cæteroquim hoc monito vates , si in THUNNORUM genus , ac hæreditariam generositatem oculos , mentémque intentam habuisset. Namq; velut ipsum gentilitii nominis Etymon THUN germanico idiomate operationem innuit , ità suo sibi indigni nomine videbantur , nisi propriâ rerum gestarum magnitudine , ac claritate , id undique collustrâssent. Ut enim ab ipso illustrissimæ prosapiæ primordio filum posteritati ducamus , an non satis supèrque velut è limpidissimo eluxit fonte in primo illo , quantum quidem àb iniquâ plerúmque vetustatis falce vindicare licuit , ad seræ posteritatis notitiam transeunte , THUNNENSIS nominis nobilissimo hærede ? Quis enim præsumeret Strenuissimum illum in vineâ Dominicâ operarium , Pastorémque vigilantissimum Vigilium , ignavum aliquem , segnémque dormitantium ac Therstien

in viâ comitem adsciturum fuisse ? nec pegeret ab hac primâvâ sanguinis ac virtutis gloriâ nostrum etiamnum persistit sæculum. imò ut à copiosissimo , ac prodigioso velut , virtutum incremento immensum auctarium admirabundo sisteret orbi ; præter Galerum Cardinalitium septem in tribus ab eodem Genitore satis fratribus adoravit Tiaras. Placuit nimirum Eminentissimis ac Celsissimis his Triumviris evidentissimo, ac luculentissimo hoc argumento hortatorijs illis Taciti vocibus vim facere, atque illustrissimum aliquod ac omni exceptione majus exemplum statuere , ne frustra ità monuisse videatur : *Nobilitate* , ait, *cæteros qui anteit* , *ejus virtus experienda* , *an dignum se Patre* , *patruo* , *avôque præbiturus sit.* ann. II.

Bonis avibus itaque id factum nemo ambigat. Jove nimirum propitio , & Aquilas THUNNENSES , cum minimè degeneres cerneret , pro ingenti virtutum merito multipliciter coronante. Ut adeò illustrissimæ Familiæ omnimodè gratulari , atque ulteriora auspiciatissima Eidem futuræ gloriæ incrementa augurari fas sit , ac æquissimum.

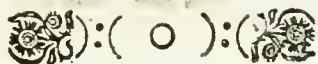

II.
Jovis arbore gaudet.

1000 years old

A Ntra feris sedem , rupes dant tecta columbis ,
 Et militi tentorium.
 Navita nocte suam crebro videt incola puppim ,
 Venator arbores colit.
 Squammigeram retinent sobolem sibi Tethyos unda ,
 Et limpidi Neræus sinu.
 Extruit in celsis nidum sibi garrula tectis
 Paritura Progne posteros.
 Quod Jovis est , Jovis ales amat , repetitque , colitque :
 Hinc indicat certum genus.
 Quæq; coli proprio cupiunt sic Numina sano ,
 Mystasque certos vendicant.
 Tu Magnus Jovis es , velut esse merere Sacerdos.
 Virtus id exigit Tua.
 Undè frequens repetis Magni quoque tecta Tonantis ,
 Sacris notissimis locis.
 Non desunt pia thura Tibi , quibus athera placas ,
 Non ara , victima , foci.
 Non tamen aut fruges , Asopo sive probata
 Quæ Mulsa sunt , seu quæ inola.
 Non caper , aut aries , nec bos decorata corollis
 Sed liba mentis candida.
 A genere & proavis non est Tua degener ales ;
 Nam quæ Jovis sunt , hæc petit.
 Quod colis , hinc coleris : Tibi maxima templa Juvavus
 Consignat hinc dignissimo.

P *Laudite vos Aquilæ !
Non terreant ignes Jovis
Serpentiûmque livor.
Eumenides agitant
In cælites frustra caput :
Ridetur ira tandem.
Chara sibi Superi
Semper tuentur , & fovent.
ERNESTE nil pavebis.
Et genus , & pietas
Victoriam spondent Tibi ,
Ac debitum triumphum.
Quidquid inest Erebo
Malignitatis , id fugam
Dedisse mox videbis.
Se furor ipse necat.
Iram coquens virus vomat :
Intravit hæc , edetque.
Nil generosa timent ,
Qualia geris Tu , pectora ,
Et Machinas Stygis rident.
Insinuat propius
Frustra malum se fortibus ,
Et providis futuri.*

III.

Non timebit.

111
Museum No. 111

IV.
Romani non ultima signa triumphi.

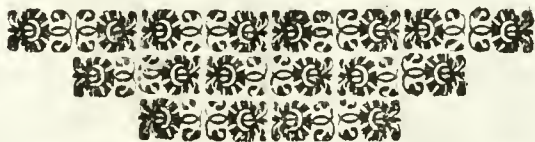

Lebens- und Tugendgeschichte

I V.

T *Arquinio Aquila Prisco notam Regis Tibi*
Aurea nonne dedit
Prelata sceptro fulgurans ?
Bellantibus signum frequens Quiritibus
Omina sæpè bonis
Dum contulit successibus,
Auxit Triumphi gloriam præsentia
Culta Deo similis,
Cunctisq; digna suspici.
Et ipse Rector Cælitum victoriam,
Quâ cecidisse Patrem
Ferunt, refert huic aliti.
Ruere Titanum minæ, victrix Jovi
Tunc Aquila hinc placuit.
Ridetur Ossa, Pelion.
Festos dies Augusta vidit hæc Avis
Regis amore sui,
Cui reddidit semper fidem.
Simillima at sunt somniis hæc omnia,
Quæ tamen indè trahunt
Nostro colenda sæculo.
THUNNENSIS *hæc sunt gloriæ præludia,*
Has quoque Roma cupit
Auctariis aves suis.
ERNESTUS *incrementa dat Ecclesiæ :*
Cum pietate Fidem
Servabit integerrimam.

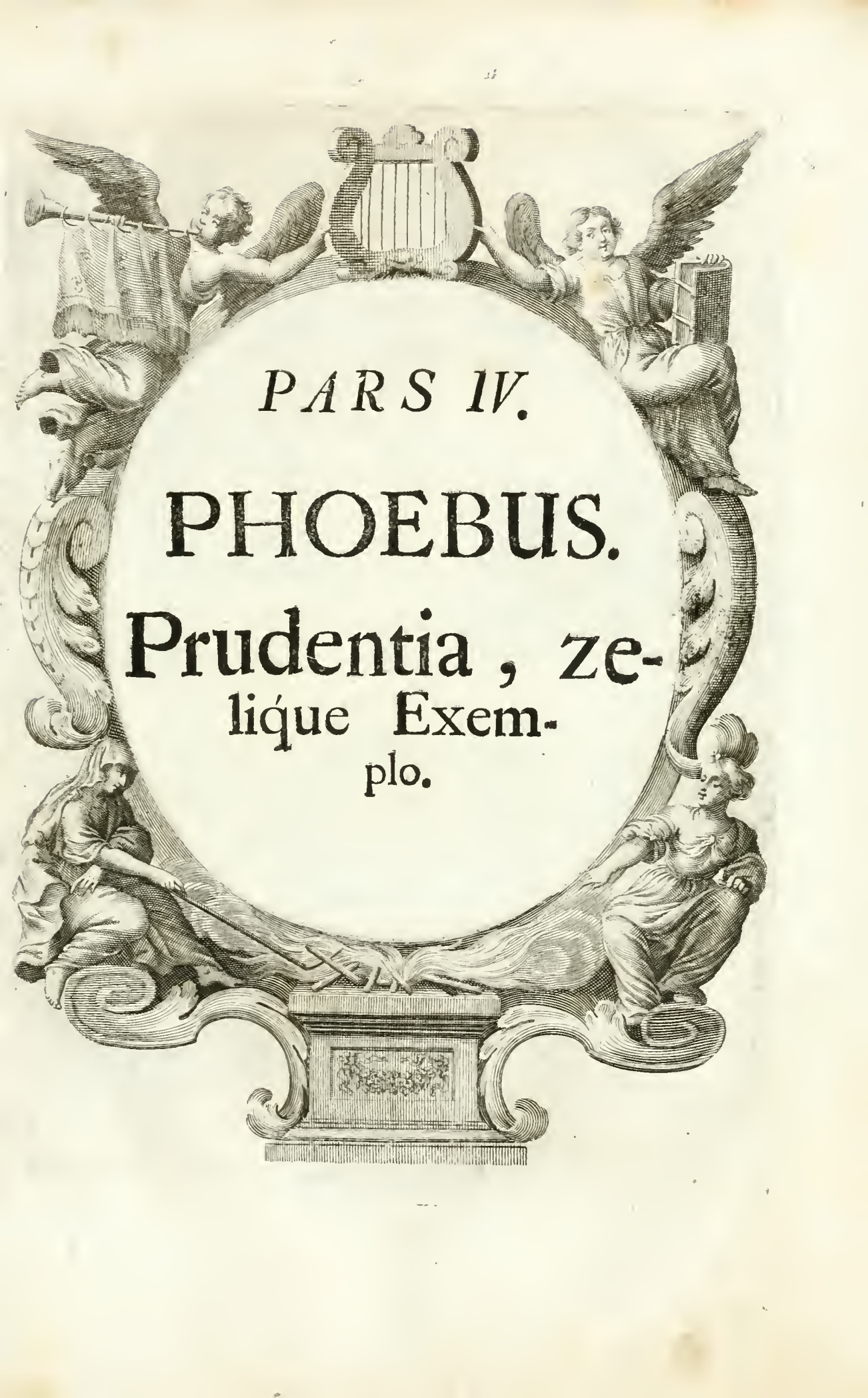
V.

E St aliquid jactare Deos habuisse parentes.
 Nam Jovis è cerebro soli prodire Minervæ
 Concessum fuit: Alcides Genitore Tonante
 Editus, illustris fuerit natalibus infans,
 Non tamen asservuere polo cunabula natum
 Sola, locum superos inter virtute paravit.
 Et canis antè trifaux domitus, lernæa perempta
 Antè fuit pestis. vestem Leo præbuit antè
 Cæsus, & Æripedis comprehendit cornua cervæ
 Aurea mactande prius: immanem tulit aprum
 Antè suo Regi, Thracem vicitque Tyrannum,
 Lethiferâ infestas pennâ necuitque volucres.
 Aurea pervigili rapuit quoque poma Draconi.
 Hæc patrem movère Jovem, qui cuncta labore
 Vendit, ut indigetem stellati fecerit orbis.
 Ridiculum juvenis Pellæus condere numen
 Visus erat, genitum cùm se Jove jussit haberi.
 Cùm nivibus rigidos superavit præviis alpes,
 Atque caput galeæ presserunt pondera, laudis
 Materiem congeffit: honos virtute creatur.
 Et genus, & proavos numeras, ERNESTE potentes,
 Sic tamen ut solâ pendas virtute beatos.
 Ingenio, zelo, pietate probatur, & armis
 Gloria THUNNORUM, qualem jam prima tueri
 Sacula cæperunt, qualem Tua promovet ingens
 Cura Deum, vigili quæ lumine vinceret Argum.
 Non tot habent aut Æthna faces, aut ora Vesuvj,
 Quot Tibi ferventes succendunt pectora flamma.
 Hinc, ubi Bistonis discurrit proximus agris
 Sarmata, discrimen nihil horrens agmina ducis
 Ad Tua currentis populi Sacraria, Præsul.
 Et vulgi quoque tecta subis virtutis amore,
 Quem, si homines taceant ingrati, saxa loquentur.

PARS

V.
Sola est, atque unica virtus.

The title page is framed by an elaborate, symmetrical design. At the top, two winged cherubs flank a lyre. On the left, a figure in classical attire is draped over a scroll. On the right, another figure sits on a pedestal. At the bottom, two figures are seated on a large, ornate base that resembles a classical altar or pedestal. The entire design is rendered in a detailed, engraved style.

PARS IV.

PHOEBUS.

**Prudentia , ze-
liq̃ue Exem-
plo.**

Ms. 2.5.18

PHOEBUS

Princeton, N.J.
June 1890

I.

Lucem communicat orbi.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

Magnorum Principum, illorúmque virorum, qui velut in speculâ constituti subditorum mores arbitrantur, præcipua, ac necessaria planè virtus est Prudentia. Quæ, si Poëta meretur fidem, est ipso nonnunquam

- - - - *Fato Prudentia major.*

Ea siquidem rectorem non minùs dirigit, quàm regendum. Ars est non minima immodicam populi moderari naturam. Prima illa omnium regula, divina, aio, Providentia in sui dispositione non fallitur, quisquis ergò aliis imperat, ductricem rectam hanc lineam apprehendat necesse est; etenim Magno Aurelio teste: Rex mentium Deus est. Immotum nimirum illud Numen. Mobile vulgus semper vel retrahendum, vel permovendum Gubernatori, idque ut bene fiat, non àb aliâ petendum est normâ, quàm Prudentiâ. Cui si pulcherrimo connubio jungatur zeli exemplum, faciliore negotio flectetur naturâ pertinax, & incertum, ut Tullius monet. Noscenda ergò, juxta Tacitum, natura vulgi est, & quibusmodis temperanter habeatur; nam Epigrammatici Poëtæ testimonio:

Principis est virtus maxima nôsse suos.

Non tacendum, quod præfatus Tacitus inculcat, vulgus esse judicij expers, ac proin alterius ductu ad saniora consilia inflectendum. Plebi non judicium, ait, non veritas. Et Cicero: non delectu, aut Sapientiâ, inquit, ducitur ad judicandum, sed impetu, & quâdam etiam temeritate. Opus est ergò luce comunicatâ etiam Juvavio nostro, quam quia illustrissimam semper suspexit in ERNESTO THUNNENSI tota civitas, non minore applausu, quàm voto suum salutavit, excepitque Principem. Diffunde igitur consueta virtutû exempla, velut radios clarissimos in devotam Tibi urbem, & Solis instar, ad frugem anima. Tu enim,

- - - - *quanto est dux milite major,*

Tanto nos Superas, Prudentiâ, ajo, multoties actis illustrissimis commonstratâ, & exemplis quamplurimis nobis comunicatâ: ita ulterius, Princeps Clementissime, prosperè intende, procede, & regna.

Nemo inficiatur, Summates viros optimè diurno confer-
ri posse fideri. Præterquàm enim quòd in oculis o-
mnium jubare suo gratissimo majestatem præferat specta-
tissimam lucidissimus ille Cœli oculus, ferventisque rotæ
flammas per varia terrarum spatia gyratus nunc uni, nunc
alij orbis Cardini accendat ardore minimè pari; etiam vir-
tute arcanâ agit, seque suaviter insinuat vegetabili passim
regno. Quem blandum, ferventémque pariter agendi mo-
dum si principes viri assequuntur, feliciter ad clavum sedent,
ac fascibus potiuntur,

*Si vel in Eoos extendant fræna penates,
Aut ubi sublimes succendere Delius ignes
Majori virtute solet - - - - -*

*Semper enim, qui imperat,
- - - - - medio tutissimus ibit.*

Ita quibus astrum illud suos attemperat æstus, flore perpe-
tuo gaudent. Magna, ac præcipua illorum ars est, qui
Summam rerum nacti sunt, si nòrint habenas tam laxare,
quàm attrahere; nimia quippe Severitas, ut Veritas, odium
parit. Benè, ac prudenter Princeps ille, qui Plinii monito:
ità cum civibus suis, quasi parens cum liberis, vivit. comi-
tate, nimirum, & alloquio officia provocans, velut Tacitus
hortatur. Tibi Celsissime, ac Reverendissime Princeps,
Idem prorsus animus. Suavis JOANNES, fervidus ERNESTUS
moderato semper pectore cuique suum tribuit.

Sic polo Titan radiante currus

Invehit, flammæ moderatus orbi:

Fræna nunc laxat, revocatque pronos

Axe jugales.

Exerit vultus subitò nitentes,

Ridet, ac totus faciem serenat

Fulgidus Flora, Zephyrique buccas

Flore coronat.

Sapè

II.
Suaviter, ac ferventer.

*Sapè flagrantès cōhibere tēdas
Nube consuevit : nimio virentes
Igne ne campos violare possit ,*

Mitigat æstus.

*Zona , quæ frigus Boreale stringit ,
Quæq; torrentis subit ora Phæbi ,
Incolas nescit. Moderata durant ,*

Atque perennant.

R Idere sortis orbitam fortes solent.
 Movetur hæc frequentius , sed ludicro
 Vel flebili plerumque rerum termino:
 Audacibus palmam dat ; & mox eripit
 Gazam frequenter nobilem paventibus.
 Gyratur illa mobili semper rotâ.
 Movet , movetur , sphaera sicut Cynthia ,
 Nunc orbe pleno promicans , nunc cornua ,
 Arcumque fronte præferens , mutabiles
 Notat vices , & orbis inconstantiam.
 Exempla terrent , quæ levis sors exhibet.
 Exempla virtutis movent fortissimè.
 Minas gigantum maximas sprevit polus ,
 Risitque majus viribus negotium.
 Nam vera virtus non fuit , contra Deos
 Quæ movit arma ; sed malæ mentis furor.
 Perennat id , sacer quod impetus movet.
 Democritus ridens , levisque Roscius
 Pulmone toto perstrepan , renes movent ,
 Non mentis ima , quæ sibi Cælum petit.
 Tu corda Præsul permoves potentibus ,
 Clarisque THUNNORUM , Tuisque maximè
 Gestis , & omnium probato laudibus
 Vitæ modo ; nam ut imperatur , vivitur.
 Conventus est hic optimus : longè Orphei
 Præstantior lyrâ est , Arion , vel tuâ.
 Sic persona , sic impera : movebimur.

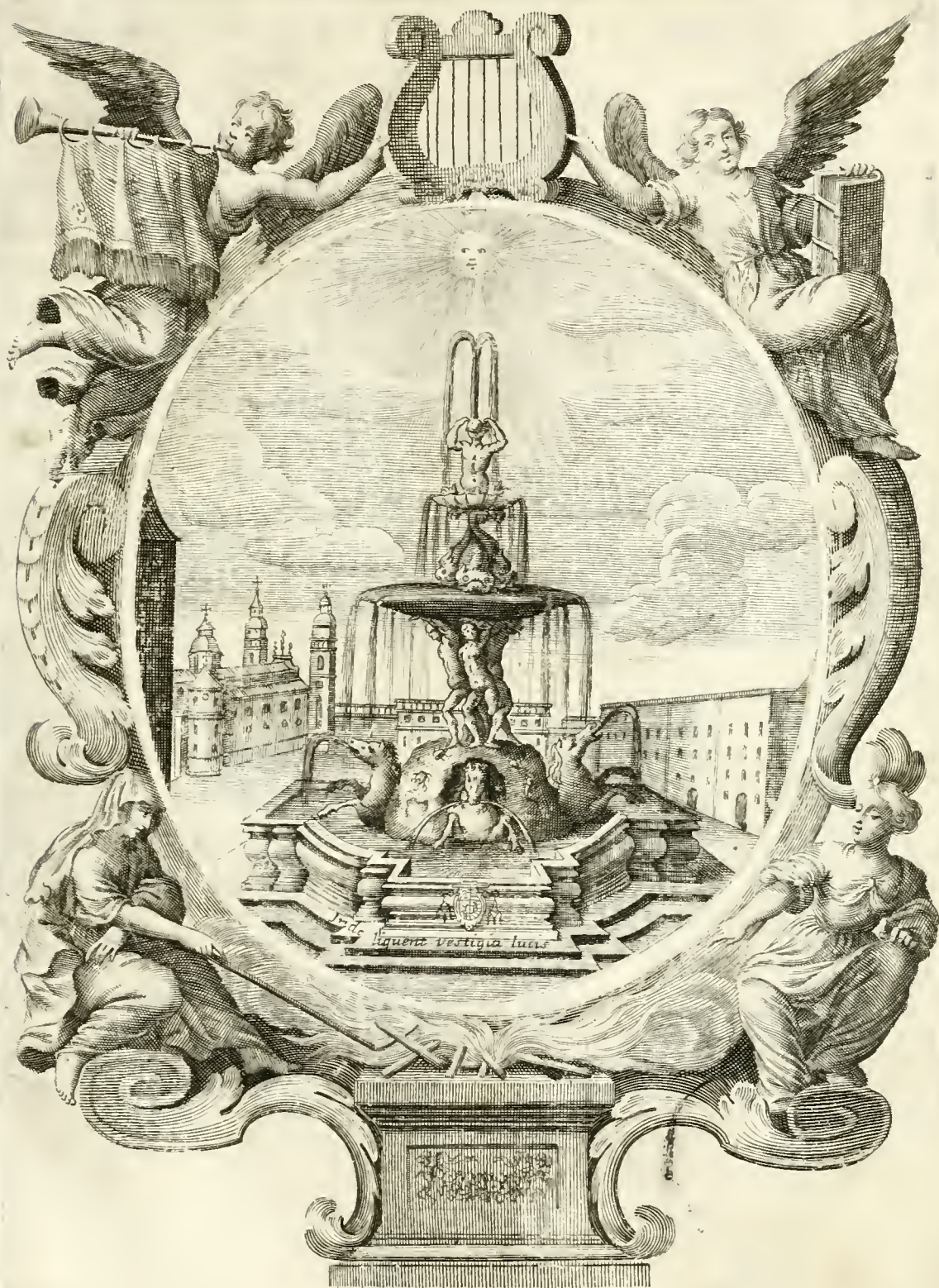
III.
Exempla movent.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

IV.
Indè liquent vestigia lucis.

Handwritten text, possibly a title or header, appearing mirrored or bleed-through from the reverse side of the page.

I V.

Quos Leda genitos ovo conjunxit amores
 Ortus prima dies , per secula vidit , & annos
 Progenies humana quidem , maioribus ætas
 Prodigijs par nulla fuit , paribusque parandis.
 Cernit posteritas eadem miracula , stupetque
 Sic geminos fratrum coalescere posse favores ,
 Ut subeant eadem , ac repetant vestigia lucis.
 Quid canis , ô Vates : rara est concordia fratrum ?
 Esse queat potior ? similem non suspicit orbis.
 Rara avis in terris , nigròque simillima cygno.
 Attamen est aliquid , fateor , me iudice majus ,
 Cum non sic aliis debemus lumina flammis ,
 Ut de luce nihil propriâ superaddere tentet ,
 Qui cupit à gestis mundo inclarescere rebus.
 Cynthia fraterno de lumine sumere lumen
 Dicitur , illa tamen propria quoque lampadis ignes
 Semper habet ; solo neque gaudet sidere Phæbi.
 Cum repetit mersas Titan ex æquore bigas ,
 Nocturna remanent Phæbe vestigia lucis.
 Hæc spectare solet , lucis qui tractat habenas.
 At maiore tamen mox is super eminet astro.
 Magna vides , ERNESTE , Tui vestigia Fratris ,
 Guidbaldi : de Te quondam maiora canemus.

AMplum quondam indicis, ac indicij nomen, ac penè Numen fuit; tot enim portentosis se passim insinuârunt modis, ut totus propè antiquus orbis in superstitionem abierit. Somniis, Auguriis Haruspiciis, & mille aliis viis diversa indicia varios signârunt eventus. Et ipsi plerumque supremi vertices tantò magis prodromis hisce notis obnoxij fuerunt, quantò magis supra plebem eosdem vel Fortuna, vel virtus locavit; Hinc ipsemet magnus orbis Domitor Alexander Macedo senior omnia in omen trahabat. Nos aliquid præcurrentibus signis, ac omini, dandum fidei non diffitemur. Dummodò fines servant incorruptos monitoriæ illæ voces: *Ne quid nimis!* Nobis interea certius illud omen est, quod in virtute venit. Præcipuè Prudentia, ille *animæ oculus*, magnam vim ominis in ijs potissimum assequitur, qui sanguinis claritatem iunctam habent. Est etenim hæc virtus, Justo illo Belgâ iustæ eam sic definiente: *Intellectus & delectus rerum, quæ publicè privatimque aut fugiendæ aut appetendæ.* Et quid hinc potius requiremus in summo aliquo Directore statûs publici? meritò proindè divinus Plato non tam ita divinat, quàm sancit: *Prudentia sola præit, & ducit ad rectè faciendum.* Hoc in Te quis non pridem apprehendit omen? Ipsum PrVdEntiæ nomen si vocales eiusdem litteras eruimus, meritò consonantes dixeris; adeò enim initialibus Nominis Tui consonant, ut optimo sanè concentu acclamare videantur: Vivat IOANNES ERNESTUS! vox profectò *secundi* toni, quantum cum Musis Musicæ arbitrari licet. *Peregrinus* nisi forsan illis videatur, qui ipsi passim malè *audiunt*, quique æquis non ferunt oculis tantum prudentiæ iubar, noctuæ non tam Athenis natæ, quàm Athenas, & ultra mittendæ, Illustrior est Principis nostri prudentia, quàm

V.
Hic illustrissimus index.

Die Kunst der Schöne Künste

quàm ut à malevolis obscurari queat, quamvis non desint, qui in ipso etiam sole maculas comminisci audent. Nobis præcipuum in Principe prudentiæ indicium est, Religio. Hâc enim subsistente, in Republicâ salva omnia, secus illâ ruente. *Decet* proin, ut non inani documento Diogenes è Stoâ, *quod optimum est ab optimo coli, & quod imperat, ab imperante.* Ad id quia totâ mente, Zelóque adnuitur Celsissimus IOANNES ERNESTUS Noster eosdem mihi denuo characteres recurrere adverto, & IVrE; es etenim vel ipso Tuo nomine Tibi *illustrissimus index.* Patere igitur aliquem Tibi statui horoscopum, & quamquam laudes tuas redoleat, memineris tamen, encomia stimulum, ac calcar esse generosis animis, ut nomini perennando alacrius insistant.

IndE Tibi hos titulos faciunt duo Grammata IurE.

IOANNES ERNESTUS

Index **E**ncomiorum.

Iuvavii **E**xpectatio.

Incrementum **E**cclesiæ.

Idæa **E**piscoporum

Iosephi **E**xemplum.

Imperii **E**molumentum.

Iustitiam **E**surians.

Innocentiam **E**xaltans.

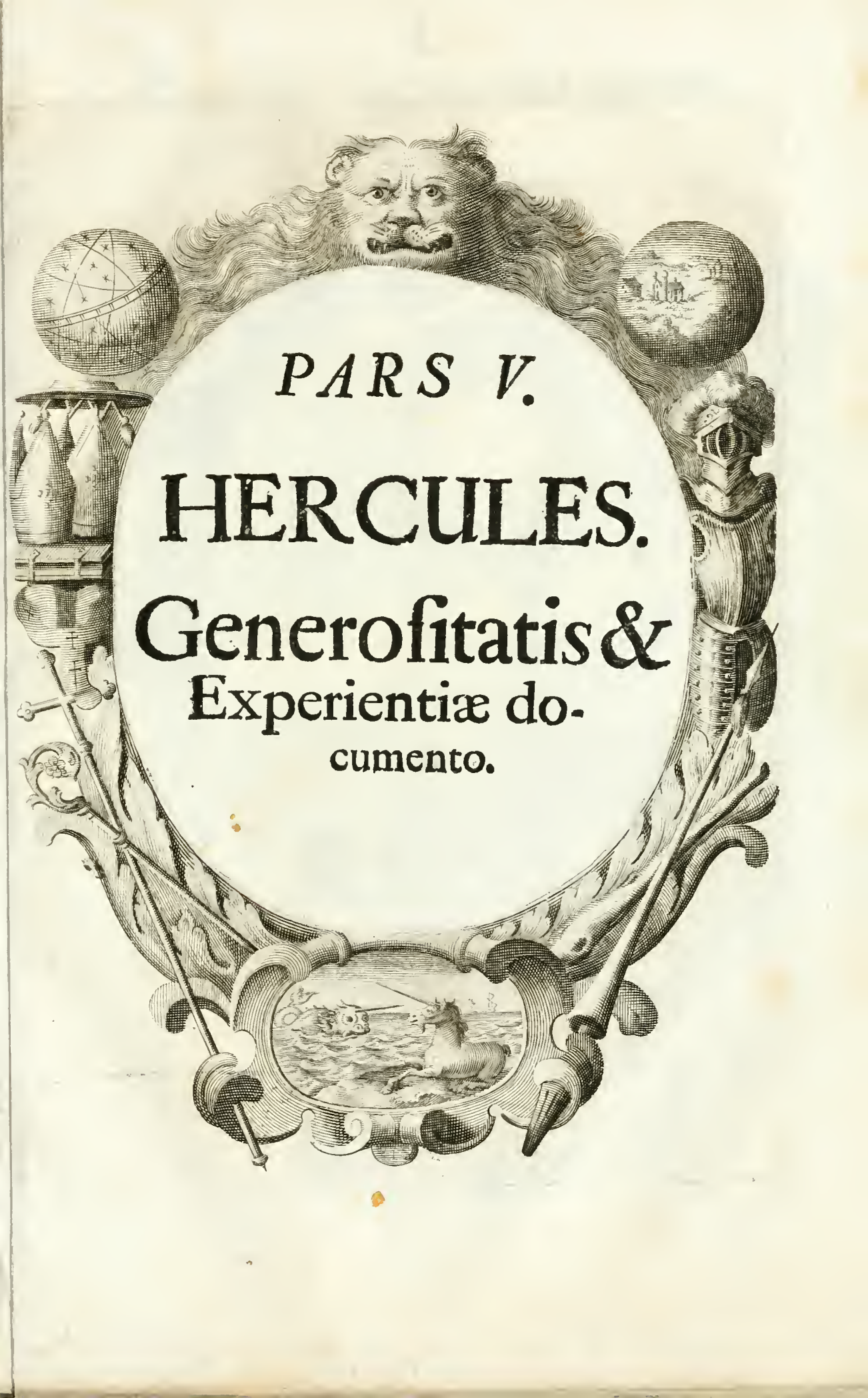
Improborum **E**xilium.

Indefessus **E**xperientiâ.

Immortalis **E**logio.

PARS

1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 26

The title page is framed by a highly decorative border. At the top center is a lion's head with a large, curly mane. On the left side, there is a celestial globe showing star patterns, a set of armor, and a sword. On the right side, there is a landscape globe showing a building, a helmet, and another sword. At the bottom center, within the frame, is a circular vignette depicting a centaur (Chiron) tending to a wounded hero (Hercules) lying on the ground. The text is centered within the frame.

PARS V.

HERCULES.

**Generositatis &
Experientiæ do-
cumento.**

PLATE

HERCULES

General

Report of

Committee

I.
Fecerunt documenta parem.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

I.

A Desse fortioribus Deus solet.
 Fluctibus à refluvis
 Tranquilla pax mari redit.
 Perennat haud corusca flamma fulminis :
 Precipitesque faces
 Cæli excipit Serenitas.
 Et gratius Phœbi iubar post nubila ,
 Immodicamque Noti
 Furentis iram cernitur.
 Cum sæviens bruma gelu deferbuit ,
 Omnibus hinc magis est
 Desiderabilis viror.
 Qui noctibus sepultus antè plurimis
 Cimmeriisque fuit ,
 Spectat diem iucundior.
 Gratam voluptatem dolor dat prævius.
 Spina Rosas generans
 Plantata, culta carpitur.
 ERNESTE sic Tibi juventa floruit.
 A puero gravior
 Præteserebas Herculem.
 Hinc experiri multa placuit, ac pati.
 Hæc documenta dabas.
 Quo fueris ortus sanguine.
 Fortes creantur fortibus : nec degener
 Tu Genitoris eras,
 ERNESTE, magni Filius.
 Suavis indoles, sed & maturior :
 Jamque notatus erat
 Cothurnus in crepundiis.

Indè arduas aggressus es Phæbi vias,
Pieridumque decus
Genio colebas nobili.
Domesticos linquens lares, mox ultimis,
Quos spaciosus habet
Orbis, vidère finibus.
Jaçtatus & salo, & solo nihil paues.
Mens tibi juncta Polo
Nil horruit discriminis.
Adversitatum victor inclytus sacris
Principium dederas
Cultu Deorum prævio.
Vt thura fervidus parares Ætheri,
Corda fuere rogi
Æthnea plusquam incendia.
Virtus in auge visa diffudit jubar.
Hæc documenta parem
Tanto creârunt muneri.

II.
Firmabitur, & non flectetur.

2nd ed. 1871. 12mo. 1/2

Cum Ponti Domitor terrificum genus,
 Fluctus imperio commovet horridos,
 Sublatis propè sint ut modò sidera
 Antennis, barathri jámq̃ue repositæ
 possint videri gurgitem,
 Insidunt animis Mortis imagines,
 Millenis agitant pectora motibus,
 Unguis ceu Tytio cùm fera viscera
 Excerpit, vel onus cùm grave comprimit
 Montis Tyrannum vindicis.

Angustis Adriæ seu mare finibus
 Claudatur, gremium seu spatiosius
 Pandens Oceanus jura tricuspidis
 Sceptri dum sequitur, semper habet metus
 Est plena res discriminis.

Accedit pelago major ab hostibus
 Nonnunquam pavor: & nota pericula
 Mens crebrò metuit, quando propinquior
 Arcus Sauromata, telæque perstrepunt
 Freto videnda Baltico.

Romanus referat, qui fuit incola,
 Vates, terribilis cum populo loci.
 Hic curis domus est, & patria solum.
 Nunc ponti fremitus, nunc fera natio
 Mentis premunt angustis.

ERNESTO rediit tuta serenitas,
 Non terrent Boreæ murmura, vel salæ
 Commoti latices, armæque Sarmatæ.
 Discrimen, bene quod transiit, est decus,
 Roburque magnis mentibus.

THUNNENSI *melior spes rediit rati.*
Romanam *sequitur Naviculam Ducem,*
ERNESTI *meritis advehit infulas,*
SALZBURGO *geminat stemmate gaudia:*
Firmata non movebitur.

III.
Lustra illustria.

III.

Non quævis Leporum sedes est apta Leoni :
 Vulpes sic frutices inter , dumòsque vagantur ,
 Non Elephas , magis ampla sibi qui lustra requirit .
 Vix Alnos Panthera subit , Tigrisve Myricas .
 Nec Salices Jovis ales amat , tua teclæve , Progne .
 Angustos angusta cavent animalia saltus ,
 Flammi vomos , qui franat equos pharetrámque sagittis
 Instruit auratis , non quaslibet ille latebras ,
 Aut minimi contempta subit spelæa recessus .
 Paruanimis præda est , tanto neque numine digna ,
 Sanguine prostratus tingit cum tela Lycaon .
 Et Dea , quæ nemorum frondosas incolit umbras ,
 Formidanda feris sua cùm venabula torquet ,
 Vel metuendus aper petitur , vel cernia fugaci
 Quæ pede se canibus multos subtraxit in annos .
 ERNESTO lustrata procul quoque lustra fuere ,
 Illic palma suas ubi tendens plurima frondes
 Commigrare videt fuluos sub tesqua leones .

Magnum hoc quidem generosi animi encomium , Illas vidisse , ac perlustrâsse regiones quas non quilibet promiscuè spectavit , imò quò pauci pertigerunt . At ne longiùs hæc ipsa laus petita videatur , ad Tuos redux ampliùs confirmâsti generosæ mentis specimen , dum non aliquorum more , peregrinis imbutus vitüs , iter omne moribus obfuscâsti , sed illustrâsti vitâ integerrimâ , ac laudatissimâ rerum multarum peritiâ . Et hæc demum *lustra illustria* , hoc ingentis stimuli argumentum ; imò & omen est , dum semper plus vltra connixus , insigne de Te documentum præbuiisti , non inter communia Te quondam subsellia , sed excelsa dignitatum culmina inquirendum esse . Gratulatur hinc sibi Parnassus noster Iuvaviæ-ensis , iteratò se notum sibi MONOCEROTEM inter illustria su-

lustra venerari posse, quem post LEONEM LADRONIUM per
lustra jam aliquot suspexit. Et certè maximâ etiam exindè fi-
duciâ animatur, dum illustrissimâ affinitate junctum vtrum-
que adorat. Tu Clementissime Princeps, âb his fundata, ac
conservata novâ gratiarum luce bea, & ampliùs hæc *lustra*
redde *illustria*.

IV.
Plus honoris, quàm oneris.

171
The Journal of James Oglethorpe

I V.

*Q*uod hâsit antè C A R D I N I , p o s c i t b a s i n
 Nunc denuò novam sibi.
*P*ræcognitam tamen , suæque bajulum
 Nempe V N I C O R N U gloriæ.
*A*ssuevit huic moli : pares humeros habet.
 Honoris est capax sui.
*I*ncumbit hinc T H U N N E N S I B U S tutissimè
 Onus J u v a v i e n s i u m .
 Si tamen onus dici queat , quod est honos ,
 Auctariumque gloriæ.
 E R N E S T E , ferto prosperè , nam sic vovet
 Devota civitas Tibi.
*E*cho Tuis in alpibus sic personat ,
 Idémque clangit vallibus.
*V*irtute nam quod nititur , durable est ,
 Ruina certa cæteris.
*A*tlantis hæc est Summa laus : Cælum tulit.
 It nomen hinc ad posteros.
*V*t munus , arduum licet , levius feras ,
 Tui memor sis nominis.
*F*amam sui pius parentis baiulus
 Sibi perennem vendicat.
 E R N E S T E non minus decus J u v a v i u m ,
 Si fortiter fers , conferet.

V.

IN se principium boni, malive
 Quod sentit, documenta dat futuris.
 Certum est *Experientiâ Magistrâ.*
Radici sua vis inest stupenda,
Ac herbis pariter notata multis,
Ut crebrò medicæ probatur arti
Galenus celebris, nec esset ullus
Pæon, ni faceret magistra rerum.
Astrorum varios videmus orbes :
Illic Mercurii faces rotantur,
Hic splendet Venus, & propingua Martis
Illic stella rubet, Iovisue sidus
Excelsò radiat polo decorum
Virtutem doceas ; habetur illa
A solâ Experientiâ Magistrâ.
 ERNESTI satis est probata virtus.
 Non est degener hic ab VNICORNÛ,
 A Summo pretium sibi quod ingens
 Cornu semper habet fugante virus.
 Securum ut Latices bibat venenna
 Hinc arcet prius, & nociua pellit.
 Tu virtute pari fugare nôsti
 Corruptos vitio, peloque charos
 Servas, atque foves amore justo.

Ita est, Clementissime Princeps. Multiplici; imò &
 omnigenâ Experientiâ satis superque doctus quid Reipubli-
 cæ pro-

V.
Experientiâ magistra.

cæ prodesse, quidque eidem nocumento esse queat, agis
quod justum est, Cœlo dictante, animo supernis legibus con-
stanter assentiente. Vnum igitur superest, ut Parnassi tui Be-
nedictino Salisburgeris æquissimum pariter, ac vnanime vo-
tum Clementissimè admittas, qui MONOCEROTEM Tuum
gentilitium in Pegasi vicem adorare statuit, Eidémque has
primitias in submississimæ Observantiæ argumentum dicat,
ac consecrat.

LaVs Deo pVero
VirgInI genItrICI
nVtrItIo Iosepho
slt honos parIter seMplternVs.

Handwritten text at the top of the page, likely a title or header, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text in the middle of the page, possibly a date or a short note, also mostly illegible.

22/1-5

22/1-5

Kupferstich
5 Tafe mit
je 6 Kupferstich,

30 Kupfer 7

SPECIAL 67 B
8238

uctant. **V.** In omnem terram exiit sonus eorum. **R.**

om de ambularet dominus supra mare secus li tus

gali lee uidit petrum et andre am retia mittentes.

ant eos dicens. Venite post me faciam uos piscato

V. Erant enim piscato ro et ait il lis. Venite.

uocem domi in predicantis audi ut beatus andreas relic

Quor usu actusq; uine hac eterne uite securus

et eorum. **V.** Ad unius missionis uocem petrus et andre

se secuti sunt dominum recepto rem. Quor. **R.** H

tur ut transirent et un populus autē clama bat